

Budnik

ekološki

6/1998

GLASILO SINDIKATA STROJEVODIJ SLOVENIJE

**PENDOLINO V »PREOBLEKI«
SIMBOLOV SLOVENSKIH ŽELEZNIC**

IZ TE ŠTEVILKE

2

Iz urednikove beležke

Praktičen primer obračuna plače

Da smo se v uredništvu odločili, da na najenostavnnejši možni način predstavimo praktični model izračuna plače (tako rekoč od A do Ž), je več razlogov. Kar nekaj časa je namreč že minilo, od kar je bil podoben primer obračuna plače razmnožen in razdeljen med člane. Čeprav se od tiste izdaje, ob manjših popravkih, bistveni modeli izračuna niso spremenili, pa je takratna »nepričelačna« shema narekovala potrebo, da se ta obračun pojasni v bolj poljudni obliki. Če nam je to uspelo, boste presodili sami. Drugi razlog sestave praktičnega primera obračuna plače in jasne razlage njegovih postavk pa vidimo v tem, da se s tem razbremenijo morebitnih razlag in pojasnil obračuna plače naši sindikalni zaupniki, kot tudi

tisti, ki za to skrbijo v računski službi.

Obračun temelji na izhodiščih postavk namišljenega strojevodje, iz katerih vrednosti izhajajo vsi izračuni. Zaradi lažjega pregleda smo upoštevali obračun velikega števila VP, ki so zaradi možnosti njihove medsebojne primerjave obračunani za enako število ur (10 ur).

Primer obračuna plače zajema štiri osrednje strani našega Budnika, tako da si je mogoče ta del iztrgati iz časopisa in shraniti. Ob shemi bruto obračuna je rezervirano tudi nekaj praznega prostora, v katerega si bo mogoče spremembe in dopolnitve obračunskih postavk (izhodiščna plača, urna postavka prehrane, terenskega dodatka, itd.) tudi sproti pripisati.

Pred nami so volitve v novi sestav sveta delavcev na Slovenskih železnicah

Z iztekom letosnjega leta se izteka tudi štiriletni mandat članom sveta delavcev na Slovenskih železnicah. Ker gre za pomemben organ, morda najpomembnejši, v katerem lahko kot delavci v podjetju sodelujemo pri odločanju (soprapravljanju), bo treba v prihodnjih mesecih tovrstni tematiki posvetiti vso pozornost. V obstoječem sestavu sveta delavcev je naš sindikat, kot reprezentativen sindikat, ki ima možnost kandidiranja članov, v delu tega organa sodeloval s petimi člani (Silvo Berdajs – predsednik sveta delavcev in član nadzornega sveta SŽ, Slavko Kmetič – član nadzornega sveta SŽ, Drago Torej, Otmar Filipič, Sergij Birsa).

Če je sindikat tisti organ, ki ima nalogo, da skrbi za gmotni, ekonomski in socialni položaj svojih članov, potem je svet delavcev organ, ki lahko s svojo soprapravljalско vlogo v podjetju naloge in cilje iz prejšnje trditve samo nadgradi. Z oblikovanjem sveta delavcev uresničujemo pravico tega organa, da bomo kot delavci neposredno obveščeni o dogajanjih v podjetju, lahko dajali predloge in mnenja, zahtevali posvetovanja z delodajalcem, soodločali o posameznih vprašanjih ali zahtevali zadržanje posameznih odločitev. Uveljavljali bomo lahko pravico do soglasja pri odločitvah o ukrepih iz varstva pri delu, odločitvah ki se nanašajo na odločanje o izrabi letnega dopusta, merilih ocenjevanja delovne uspešnosti, razpolaganju s stanovanjskim skladom, počitniških

zmogljivostih, kriterijih napredovanja ter imeli predvsem pristojnost v skrbi za to, da se zakoni in drugi predpisi, kolektivna pogodba in drugi dogovori, doseženi z delodajalcem, dosledno izvajajo.

Večino omenjenih nalog iz prejšnjega odstavka je svet delavcev v zdašnjem sestavu uspešno opravljal. V veliki meri tudi zaradi aktivne vloge njegovih članov (Kmetič, Berdajs, Pavlič, Pavšek) v najpomembnejšem organu – nadzornem svetu Slovenskih železnic. Žal se je aktivnost v tem organu ter dokazovanje o (ne)smiselnostih sprejetih rešitev uprave – vodstva Slovenskih železnic večkrat izjalovila zaradi načina preglasovanja tega organa (5:4), ki tehničnih predlogov rešitev predstnikov delavcev zaradi tako imenovanega »glasovalnega stroja« ni upošteval (primer je izdano soglasje nadzornega sveta za podpis pogodbe za nakup vlakov pendolino, opisan v prejšnji številki Budnika).

V kandidacijski postopek za volitve v sestav sveta delavcev se bomo v Budniku aktivno vključili. Predvsem tako, da bomo že v naslednji številki podrobno predstavili predlagane kandidate za člane tega organa. Ker je kljub pomembnim nalogam, ki jih ima svet delavcev, le-te mogoče uresničevati zgolj s kvalitetno kadrovsко sestavo, ki jo boste na neposrednih in tajnih volitvah izbirali vi, je zato potrebno, da ste o predlaganih kandidatih kar najbolje obveščeni.

Budnik

Opozorilna stavka sindikata železničarjev Slovenije

Sindikat železničarjev (vlakosprenmoga in premikalnega osebja s približno 1.800 članil) pod vodstvom Alberta Pavliča je v noči na 9. oktober izvedel šesturno opozorilno stavko na ranžirnih postajah Celje in Zalog, zaradi nespoštovanja Zakona o varnosti pri delu, kolektivne pogodbe in ogrožanja osebne varnosti zaposlenih. Konkretno sindikat predvsem terja odpravo tirnih zavor, ki povzročajo preveč hrupa na tovorni postaji Zalog (ugotovljeno je na primer bilo, da so iste tirne zavore, ki smo jih mi uvozili iz Francije, Francozi zaradi hrupnosti že krat izločili iz uporabe), zagotovitev zadostnega števila vlakosprenmoga in premikalnega osebja, ureditev premikalnih stez, zamenjavo UKW naprav in signalnih svetilk, zagotovitev opreme delavcev z ustreznimi varstvenimi sredstvi, ureditev bivalnih razmer itd.

Opozorilna stavka po besedah njihovega predsednika ni prinesla zadovoljive »streznitve« odgovornih za rešitev nakazanih problemov. Ob dogovoru, da se bo sanirala tirna zavora v Zalogu, da se bodo namestila protihrupna zaščita in dvostrojna okna (nekaj deset metrov oddaljeni vlakovodja zazna v lastni pisarni preko 100 dB hrupa), zamenjale neustrezne signalne svetilke, pa je ključna zahteva po zagotavljanju ustreznega števila delavcev ostala neuslušana.

Situacijo bo treba aktivno spremljati tudi v prihodnje, ker bi se utegnilo odločanje o zaostritvi stavkovnih aktivnosti ob nadaljnji neupoštevanju zahtev tega sindikata, se... na organ sveta sindikatov slovenskih železnic (SSŽ).

Vlada predstavila postavke bodočega proračuna

Ob koncu septembra je vlada sprejela predlog proračuna za prihodnje proračunsko obdobje, tako da ga bo lahko parlament (po predvidevanjih vlade) sprejel že novembra letos. Kot je znano, je proračun temeljni dokument, ki s svojimi proračunskimi postavkami finančno določa manevrski prostor porabe posameznih resornih ministrstev. V okviru sredstev prometnega ministrstva se zrcali tudi usoda železnice. Vlada je sprejela predlog proračuna v višini 958,6 milijarde tolar-

jev, pri čemer naj bi bil s prihodki proračun napolnjen do višine 923,8 milijarde tolarjev. Če ga parlament ne bo izdatno »odebelil«, bo proračunski primanjkljaj znašal slab odstotek. Ker kar 70 odstotkov njegove višine določa zagotovljena poraba, določena z zakonom, veliko manevriranj ni možno.

In kako se je »odrezalo« prometno ministrstvo? Predlagana proračunska postavka prometnega ministrstva znaša dobrih 83,5 milijard tolarjev, pri čemer znaša indeks njegove rasti 110. Če od tega odštejemo 33 milijard tolarjev, kolikor jih pripada družbi za avtoceste, ter 25,5 milijarde, kolikor pripada drugim porabnikom ministrstva, dobimo tisti delež sredstev, s katerim bo razpolagala železnica. Kratek »sprehod« skozi postavke predlaganega proračuna za železnice kaže zelo skrb zbujačo podobo. Če štejem samo postavke, kjer je vlada polnoma črtala predlagana sredstva za določene postavke (da o zmanjšanju le-teh v drugih primerih sploh ne govorim), vam bo takoj postalo jasno, o čem je govor. Postavke, kjer je mogoče naleteti na »ničlo« v koloni predlaganih sredstev so naslednje: sofinanciranje zavarovanj in modernizacija CPR, sanacija objektov spodnjega ustroja, računalniška in komunikacijska oprema, sanacije predorov itd. Pod postavko remonti je od predvidenih 3,3 milijarde tolarjev za remonte na odsekih Zagorje-Sava, Grobelno-Ponikva, Murska Sobota - Puconci in remonte postaj Sava, Ponikva, Trbovlje, Kresnice predvidenih le 70 milijonov tolarjev.

Brez dvoma je mogoče iz teh predlaganih postavki prihodnjega proračuna ugotoviti, da se mizeren in podcenjujoč odnos do problemov železnice, ob »botrstvu« istih ljudi, ki železniško pogačo režejo že nekaj let, samo nadaljuje.

Zdenko Lorber

Konferenca sindikatov v okviru regije Alpe-Jadran, Šopron 8.-10. oktober 1998

Sindikalne centrale, ki delujejo na področju omenjenih regij (Slovenije in Hrvaške v celoti, avstrijske Koroske in Štajerske, Benetčice- Furlanije-Julijiske krajine in, kot zadnje priključene, Madžarske) se najmanj enkrat na leto dobivajo na sestankih, ki so namenjeni izmenjavi izkušenj ali pa problemom, ki se v tej regiji pojavijo. Letošnji sestanek ali bolje rečeno problemska konferenca je bila na temo Stavka in solidarnost v Regiji.

Zakaj ravno ta tema? Lani je bila konferenca regije ravno v času naše stavke oziroma je sovpadala z uvedbo suspenzov 85 članov stavkovnega odbora. Ko smo sindikate in mednarodno javnost zaprosili za podporo oziroma pomoč, so nam le na tej konferenci odrekli verbalno (pisno) podporo (resolucije in sklepi se ne sprejemajo z glasovanjem, temveč s soglasjem), in sicer se je to zgodilo na pobudo italijanskih sindikatov.

Na letošnji konferenci, katere sva se udeležila Slavko Kmetič in Drago Torej, se je pokazalo, da so na odločitev italijanskih sindikalistov vplivale »napačne« interpretacije predstavnikov dveh sindikalnih central iz Slovenije, ki so bili navzoči na lanski konferenci. Letos so sindikalisti sicer obžalovali lansko potezo, vendar moram reči, kar sem tudi sicer udeležencem letošnje konference očital, da je sindikalna solidarnost lani padla na izpit.

Posledica te »napake« je bila pobuda, da se organizira informacijska centrala v Trstu (italijanski sindikati jo bodo tudi finančirali), ki bo služila za koordinacijo in hitro posredovanje informacij o delu in težavah posameznih sindikatov.

Posebne pozornosti pa je bila deležna tudi razprava italijanskih sindikalistov, ki so želeli z resolucijo na nek način omejiti stavke v javnih službah. Iz razprave je bilo moč razbrati, da se nekateri sindikati v Italiji v primerih stavk zelo neodgovorno obnašajo in s tem spodbujajo negativen odnos javnosti do sindikalnega dela.

Poudariti moram, da smo na takšne predloge drugi sindikati, ki imamo zelo

različne zakonske ureditve stavk, zelo argumentirano in odločno reagirali. Na koncu smo sprejeli resolucijo, v kateri je zapisano, da je stavka tisto sredstvo, ki ga za potrebe sindikalnega boja uporabimo kot zadnje, vendar je to ena od človekovih pravic, ki je ni moč omejevati. Sindikati pa morajo stavko uporabljati tako, da če je le mogoče, ne povzročajo škode drugim sindikatom, da je za uspeh stavke zaželeno in potrebno pridobiti simpatije javnosti. Sindikati smo se strinjali tudi v tem, da je stavkajoče članstvo dolžno paziti na to, da se v času stavke ne uničujejo sredstva za delo, kakor tudi to, da je v primeru ogroženosti življenja in zdravja ljudi, požarov, elementarnih nesreč in podobnega pa le primerno zagotavljati tisti minimum del, ki so v takih primerih nujna, čeprav v nekaterih državah z zakoni to ni urejeno.

Zanimiva ugotovitev je, da na primer Avstrijci zaupajo sindikatom in niso sprejeli nobenega zakona, ki bi se kakor koli dotikal stavk, da je v Sloveniji splošen zakon o stavkah ki ga zaostrujejo še posebni zakoni (policija, železnica), da Nemci stavke ne dovolijo državnim uslužbencem, da druge regulacije ni, itn.

Sklepam lahko, da je stopnja regulacije stavke z zakonom zelo odvisna od tega, koliko politiki zaupajo sami sebi in državljanom. Za Slovenijo bi glede tega menil, da politiki in poslanci ne verjamejo preveč vase, še manj pa državljanom - članom sindikatov, ki so hkrati tudi volilci, saj sicer ne bi sprejemali zakonov, ki so značilni za diktatorske države.

Drago Torej

Slavko Kmetič in Drago Torej na Konferenci v Šopronu.

Osrednja tema

Budnik

Strojevodski poklic v luči normativov zakonodaje iz varstva pri delu

Razlog, ki me je spodbudil, da podrobneje raziščem tematiko iz varstva pri delu, ki se navezuje na opravljanje našega poklica, je povišanje številke, ki statistično spremlja seznam tistih delavcev, ki imajo kakršne koli zdravstvene omejitve.

V Mariborski sekciji za vleko ima tako od delavcev, ki neposredno sodelujejo v železniškem prometu, kar 67 delavcev takšne omejitve. V sklopu te številke ima tako 15 delavcev omejitve zaradi splošnega zdravstvenega stanja (posledica bolezni ali telesnih poškodb), 20 delavcev ima drugo zdravstveno skupino stanja sluha in 44 delavcev drugo zdravstveno skupino stanja vida. Nekaj delavcev od te skupne številke pa ima priznano drugo zdravstveno stopnjo v dveh, prej opisanih kriterijih zdravstvenega stanja. Pri analizi tega seznama sem po načelu varovanja podatkov uporabil zgolj številke in ne imena posameznikov.

Ob pregledu teh številk kaže seveda razmislit, v kakšni meri delovne razmere, ki vladajo na naših delovnih sredstvih (lokomotivah), kvarno vplivajo na naše zdravje, oziroma ali so ti vplivi razlog, da število delavcev z raznimi zdravstvenimi omejitvami narašča. Ker vemo, s kakšnimi lokomotivami opravljamo svoj poklic, koliko so le-te stare in v kakšnem stanju so, je seveda razmislek o tej temi več kot utemeljen.

Splošno

Predpise s področja varstva pri delu urejuje Zakon o varstvu pri delu, ki velja od leta 1986 (Ur. l. SRS št. 47/86).

Zakon v svojem 26. členu zavezuje podjetja, da smejo uporabljati samo takšna sredstva za delo, ki ustreza predpisom in zagotavljajo delavcem varno delo. V ta namen morajo podjetja, z vidika varstva pri delu, zagotoviti periodične preglede in preizkuse (ekološke meritve) delovnih naprav. Ti pregledi morajo po 27. členu tega zakona zajemati preglede ustreznosti konstrukcijskih elementov, preglede mikroklimе, nastajanja hrupa in vibracij, nastajanja nevarnih elektromagnetskih sevanj in preglede glede ustreznosti dnevne oziroma umetne razsvetljave.

Roki, ki so zavezujoči za opravljanje teh pregledov, pa ne smejo biti daljši od treh let, oziroma pri delih, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem (benificirana delovna doba), največ dve leti. Zakon ob tem daje možnost podjetjem, da te preglede (meritve) opravijo sama, če imajo za to zagotovljene vse kadrovskie in tehnične pogoje, ter verificirano metodologijo dela.

In kako se ta del zakonodaje uresničuje na železnici?

Zadnje kvalitetne meritve dizel lokomotiv 643, 732, 644, 661, 664 in DMV 813/814, kjer so bile opravljene meritve mikroklimе (temperature, vlažnosti in gibanja zraka) v zimskih in letnih razmerah, dnevne in umetne osvetlitve, koncentracija plinov in par ter jakosti hrupa, so bile opravljene leta 1985. Od takrat je minilo kar 12 let do meritov v lanskem letu, ki so bile opravljene tudi na zahtevo sindikata. Te meritve so zajemale meritve

hrupa na dizel lokomotivah 664 in meritve hrupa, temperature in relativne vlagi na elektro vlečnih vozilih.

Hrup

Hrup ima v strukturi škodljivih vplivov na delo delavca posebno mesto. Morda tudi zaradi tega, ker mu je zaradi škodljivih vplivov na zdravje delavcev **pričazen status poklicne bolezni**, če prizadeti delavec zaseda delovno mesto, kjer raven škodljivega delovanja hrupa presega z zakonom predpisane mere. Hrup poleg tega, da lahko okvari slušni organ škodljivo deluje tudi kot stresni dejavnik (nervoza, razdražljivost, utrujenost), ali tako, da moti koncentracijo, sporazumevanje itd.

Pravilnik o normativih za varstvo pri delu pred hrupom (Ur. l. SFRJ 29/71) določa največji ekvivalentni nivo hrupa (srednja vrednost), ki ga delavec na delovnem mestu brez uporabe zaščitnih sredstev ne sme zasedati, ker lahko utripi okvaro sluha – maksimalno 90 decibelov – dB(A). Tabela 1 tega pravilnika pa glede na vrsto in koncentracijo ter občasno slušno spremljanje okolice – kar velja za dela s transportnimi sredstvi (strojevodski poklic) – določa najvišji dovoljeni nivo 80 dB(A).

In kaj so pokazale meritve?

Meritve, opravljene leta 1985, so pokazale, da dovoljeni nivo 80 dB(A) presegajo, razen DMV, praktično vse dizel lokomotive. Pri tem so bile vrednosti izmerjenih nivojev za posamezno vrsto

lokotov naslednje: 643 (vožnja vlaka) – 84,3 dB(A), 644 – 83,9 dB(A), 661 – 87 dB(A) in 664 – 86 dB(A). Pri meritvah tega leta kaže omeniti tudi ekstremno visoke izmerjene vrednosti hrupa, na primer pri lokotovi 664. Ti ekstremi se nanašajo na meritve hrupa ob uporabi sirene, kjer je izmerjena vrednost znašala kar 106 dB(A), in ob zračnem zaviranju 105 dB(A).

Meritve hrupa v letu 1997 pa je za lokotovo 664 pokazala, da znašen evkivalentni nivo 82 dB(A), medtem znaša izmerjeni nivo ob uporabi siren 95 dB(A) in ob zračnem zaviranju 92 dB(A). Vsekakor kaže primerjava rezultatov zanimiv fenomen, ko so vrednosti meritov po dvanajstih letih v vseh kazalcih nižje, kot so bile leta 1985 (takrat so bile lokototive te vrste še praktično nove). Mogoče kaže razlog različnih številk iskati tudi v dejstvu, da je meritve leta 1995 opravil pooblaščeni inštitut za varstvo pri delu, medtem ko so bile lanske meritve plod dela varnostnih inženirjev na ŠŽ. Da bi se razmere v teh letih, kljub nekaterim posegom tako korenito izboljšale, namreč močno dvomim.

Edine opravljene meritve za elektro vlečna vozila, ki so bile opravljene lani, so pokazale naslednje vrednosti 342, 362 – 84 dB(A); 363 – 82 dB(A); 311-200 – 86 dB(A) in 311-100 – 81 dB(A).

Zaključek

Površna analiza rezultatov vseh opravljenih meritov **hrupa** kaže, da opravljamo svoj poklic v strojevodskih kabinah, ki presegajo največji dovoljeni nivo hrupa glede na vrsto dejavnosti, ki znaša 80 dB(A). Ker pa izmerjene ekvivalentne vrednosti še ne dosegajo kritičnih 90 dB(A), kar je zakonska meja količine hrupa, ki lahko povzroča okvaro sluha, ne dosegamo kriterijev za priznanje te bolezni kot poklicne bolezni. Vsekakor bo na tem področju potrebno prevtritev

prinesel prihajajoči – novi zakon o varstvu pri delu, ki bo moral slediti direktivam EU, kjer so normativi v zvezi z varstvom pri delu bistveno strožji.

Osvetlitev, mikroklima, elektromagnetna sevanja

Kar zadeva meritve osvetljenosti kabine, ki so bile opravljene leta 1985, so rezultati naslednji (velja za dizel vlečna vozila):

Meritve **dnevne** osvetljenosti so dale rezultate, ki so v mejah želenih vrednosti, medtem ko so bile meritve **umetne** osvetljenosti pri vseh dizel lokotovih izpod 80 lx, kar je občutno premalo za normalno vodenje evidenc ali branje vozneg reda.

Meritve **toplotnega** okolja so bile pri večini dizel lokotov v **zimskem** obdobju v mejah normale. V **letnem** času pa so izmerjene vrednosti pri vseh vrstah lokotov, tako elektro kot dizel, pričale o neprimernosti toplotnega okolja v kabinetih.

Letos so bile opravljene tudi prve meritve neioniziranih elektromagnetskih sevanj. Rezultati meritov na lokotovih 363 in 664 so pokazali, da mejni nivoji električne poljske jakosti in magnetne

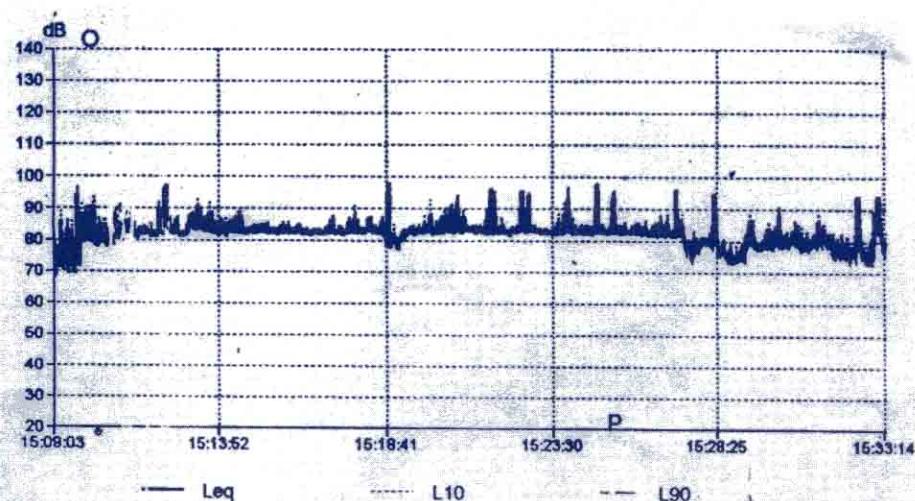
poljske jakosti niso preseženi in so v okviru dovoljenih vrednosti.

Kaj nam rezultati meritev pokažejo?

Opisani rezultati meritov, kljub nekaterim starejšim podatkom ne kažejo zadovoljivih rezultatov. Služijo nam kot dober pokazatelj, da opravljamo svoje delo v delovnih razmerah, ki v določenih parametrih (hrup) že dosegajo stopnjo pogojne ogroženosti za naše zdravje.

Želeli bi si, da rezultati meritov ne bi bili samo sebi namen, ampak da bi tem meritvam sledili tudi ukrepi za odpravo škodljivih vplivov na delovno okolje. To pa je že »zgodba«, ki jo dobro poznamo. Govori pa o »nekem« delodajalcu, ki boleha za kronično naglušnostjo, katera se mu dodatno poveča vsakič, ko sindikat poda kakšno novo ali še neuslušano staro zahtevo po ureditvi delovnih pogojev. Opis te zgodbe bo terjal novo osrednjo temo našega Budnika, ki pa bo zaradi svoje obsežnosti na žalost zahtevala neprimerno več strani, kot ta v tej številki.

Zdenko Lorber

V slabe pol ure merjenja hrupa na lok 664, je na grafu mogoče razbrati preko 20 kritikalj, ki segajo krepko preko 90 dB (A)

Naš sodelavec

Branko Tepina

Branko Tepina prosim, da se članstvu na kratko predstaviš!

Rodil sem se 7. avgusta 1956 v Celju, stanujem v Zagorju, Podvine 12. Poklicno šolo sem končal leta 1974 v Mariboru, EGŠ (elektro gospodarski šolski center), kot elektromehanik. Ker sem bil štipendist železnice sem se po končanem šolanju zapošlil v VV Ljubljana, kot pomočnik strojevodje.

Leta 1977 sem se vpisal v strojevodsko šolo in jo leto pozneje uspešno končal ter opravil strojevodski izpit. Delo strojevodje opravljam še danes, občasno pa sem tudi na delovnem mestu nadzornika elektro - lokomotiv. Član sindikata SSSLO sem od njegove ustanovitve.

Poznamo te kot »vzornega sodelavca«, poleg tega pa si znan tudi kot odličen »vodnik PZS«.

Za hojo v hribe sem se navdušil že kot osnovnošolec in to ljubezen ohranjam še danes. Kmalu po prihodu na železnico sem se včlanil v PD Železničar in na njihovo željo sem opravil tečaj za planinske vodnike. Po končanem šolanju in izpitni turji sem opravil še izpit za vodnika planinske zveze »A« kategorije, letos pa sem opravil še izpit

za kategorijo »B«, ki mi omogoča vodenje izletov po slovenskih gorah.

Tvoje delo poteka po »usklajenem zaporedju – turnusu«. Kako usklajuješ delo in organizacijo »izleta – gorske ture«?

Res je, moje delo poteka v turnusu, kar je posebnost železniškega poklica, vendar se da z razumevanjem in dobro voljo vse uskladiti. Pri tem moram poudariti, da imajo nadrejeni posluh pri organizaciji in mi z omogočanjem možnosti izkoristka dopusta ali proste ture vedno prisluhnejo, za kar sem jim seveda hvaležen.

Ali v sami sekiji vlada dovolj zanimanja za »hojo v gore«? Gorske ture pa se med sabo verjetno ločijo tudi po »zahtevnosti«.

V sekiji je vidno zanimanje za hojo v hribe, vendar bi bilo glede na posebnosti našega strojevodskega dela za zdravje in splošno počutje koristno, če bi bilo to zanimanje še večje. Ture se med sabo seveda ločijo po zahtevnosti, vendar se pred organizacijo ture o tem posvetujemo z udeleženci in jih o morebitnih posebnih zahtevah ture seznanimo.

Budnik

Tudi oprema za v gore se loči od opreme, ki jo potrebujemo za navaden izlet na »hribček«. Vemo, da je danes povsod problem denarja, ali ti pri tem kdo pomaga?

Oprema za v gore se zanesljivo loči od opreme za navadne pohode. Pri sofinanciranju šole mi je pomagalo PD Železničar, nekaj denarja je prispeval tudi OO Ljubljana, pri nabavi opreme, katera je zelo draga in nujna glede varnosti, pa je veliko razumevanja pokazal OO Ljubljana. Vendar stroškov odpade tudi na hrano, pičajo in prenočišča v planinskih kočah.

Ti pri zahtevnejših turah še kdo pomaga?

Pri takih turah mi pomaga sodelavec Zdravko Zajc, ki je tudi vodnik PZS, vendar je spet potrebno veliko razumevanja nadrejenih, ker pač delava v različnih turnusih.

Kakšni so tvoji gorski občutki?

V tem času sem prehodil že veliko poti po naših prelepih gorah, pa naj si bo po markiranih ali po brezpotnih. Najraje hodim po poteh, kjer se giblje malo planincev, saj le tako lahko v miru občuduješ lepoto naših planin in v sebi čutiš mir, spokojnost in mogočnost skalnih vrhov.

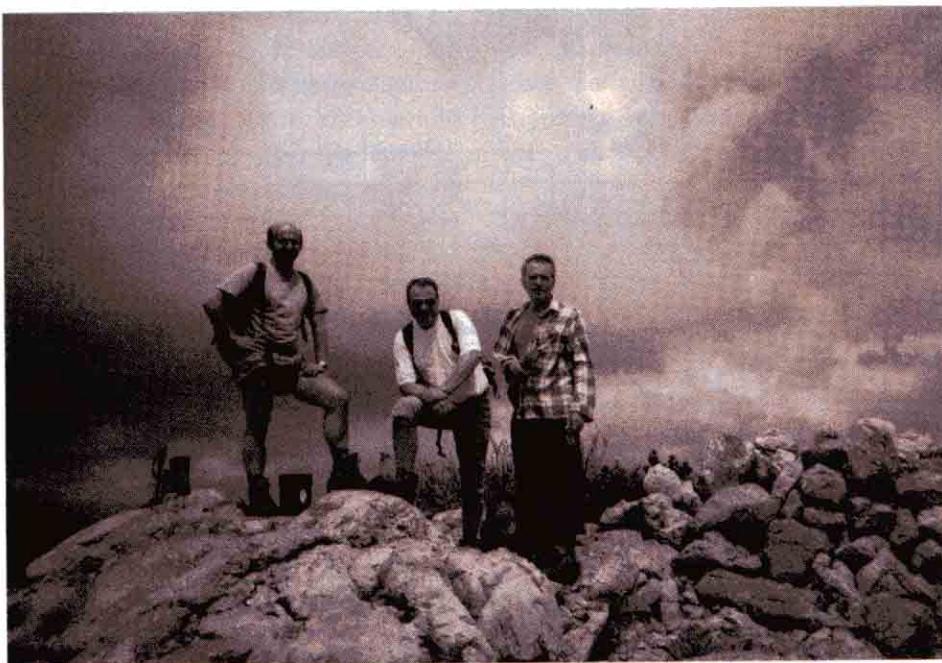
Kaj pa pregovor »Slovenec ni Slovenec, če se ne povzpne na Triglav«?

Zdi se mi malo pretiran. Res je Triglav najvišji vrh naših gora, vendar še zdaleč ni najzahtevnejši za vzpon. Preveč ljudi se hoče povzpeti nanj in občudovati prelep razgled, vendar so prenekateri neprimerno opremljeni ali premalo fizično pripravljeni.

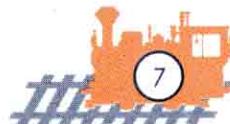
Načrti za bližnjo prihodnost.

Načrtov za bližnjo prihodnost je seveda veliko. Kako jih bo mogoče uresničiti bomo videli. Glede hribov in planin si najbolj želim, da bi se vsi pohodi, ki jih bom vodil ali pri njih sodeloval, končali brez nesreč. Te pa so v zadnjem času na žalost čedalje pogosteje.

Pogovarjal se je Štefan Kujavec

Branko Tepina (v sredini) v »domačem« okolju slovenskih gora.

Sindikalna druženja – tokrat s kolegi prometniki in vozovnimi pregledniki

Turnir v malem nogometu na Homu

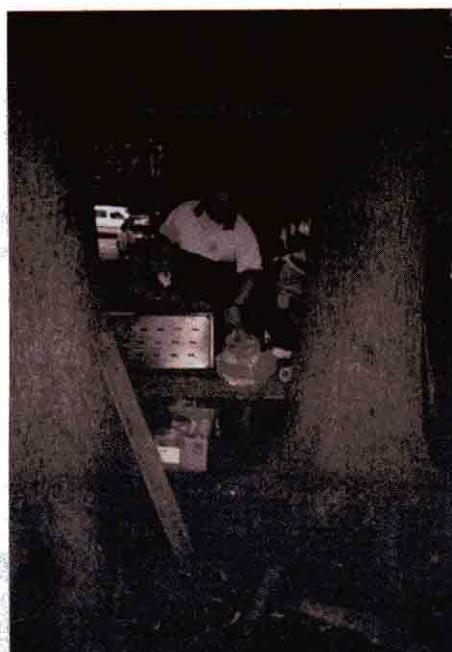
V petek, 18. septembra je na Homu (Zasip pri Bledu) potekal turnir v malem nogometu, ki ga je organiziral SSSLO OO Jesenice. Sodelovalo so tri ekipe postaje Jesenice, in sicer strojevodje, vlakovni odpravniki in vozovni pregledniki. Za ekipo strojevodij so igrali Sebastjan Vidic, Tomaž Iskra, Rajko Tušek, Miran Potočnik, Josip Kozminčuk, Edvard Adamek in Toni Repinc. Zbrali smo se ob 10 uri in odigrali tri tekme (vsak z vsakim), in to na dokaj razmočenem terenu, vendar pa nas to ni odvrnilo od igre. Igralni čas je bil 2 x 20 minut, vrstni red po opavljenem tekmovanju pa je bil naslednji:

1. mesto VOZOVNI PREGLEDNIKI
2. mesto STROJEVODJE
3. mesto VLAKOVNI ODPRAVNIKI

Namen srečanja pa seveda ni bilo samo igranje nogometa, ampak ohranjati čim bolj prijateljske odnose med sodelavci, ki pa se željajo največkrat srečamo samo v službi. Po turnirju smo imeli skupni piknik, za katerega je hrano odlično pripravil – naj ga tu še posebej pohvalim – Viktor Dovžan. Dan je vse prehitro mineval in ker smo se strinjali, da bi morali podobna srečanja organizirati vsaj enkrat na leto, smo se

dogovorili, da naslednje leto organizacijo prevzamejo vlakovni odpravniki.

Vitodrag Sitar

Za pripravo hrane na pikniku, ki je sledil opravljenemu turnirju, je odlično poskrbel Viktor Dovžan.

V spomin Stanetu Šeško

V torek, 29. septembra, smo se na radeškem pokopališču poslovili od našega sodelavca Staneta Šeška. Čeprav smo vedeli, da je zelo bolan nas je vest o njegovi smrti zelo presenetila.

Stan se je rodil 3. novembra 1962. Po končani osnovni šoli se je vpisal v kovinarsko šolo v Trbovljah in jo uspešno končal. Leta 1983 se je zapostil v kurilnici Zidani Most kot strojevodski kandidat. Uspešno je končal strojevodske šole in delal kot strojevodja dizelske vleke. Dom si je ustvaril zelo blizu železniških tirov in skupaj z ženo Metko poln optimizma gradil prihodnost. Zelo ponosen je bil na hčeri Matejo in Simono, ki ga bodo zelo pogrešale.

Stan je bil dober mož, oče in sodelavec. Bil je človek, s katerim si rad poklepatal. Bil je vedno pripravljen pomagati. Ostal bo v naših srcih in radi se ga bomo spominjali.

Peter Misja in sodelavci

Še en utrinek z dopusta

Na ogledu naših počitniških zmogljivosti v zdravilišču Atomske toplice

V Atomskeh toplicah pri Podčetrtek sta območna odbora Divača in Ljubljana postavila hišice, ki so več kot dobrodoše za vse člane, ki želijo letovati v tem zdraviliškem kraju.

V času mojega obiska sta v hišici OO Ljubljana, ki sem jo težko našel (ni bilo oznake lastnika), letovala g. Rauter in g. Stupica s soprogama. Oba sta bila zadovoljna z dopustom, predvsem pa sta hvila okolico Atomskeh toplic in poti, ki sta jih prehodila.

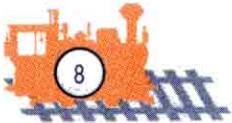
Ko sem si ogledal hišico, sem opazil, da sta v njej sedaj tudi televizor in telefon. Dalo pa bi se še marsikaj narediti. Mogoče bi se z malo več okusa dalo urediti prostor, na oknu bi se vgradila lična zavesa ali žaluzija, vhod v prostor bi se lahko pokril in tudi kakšen obešalknik ne bi bil odveč.

V knjigi vtipov je razvidno, da so vsi člani, ki so letovali v Atomskeh toplicah, zadovoljni. Menim, da sta omenjena območna odbora zadela v polno, ker sta omogočila svojim članom prijeten in cenejši dopust.

Potrudimo se tudi drugi!

Peter Misja

Časopis BUDNIK izdaja Sindikat strojevodij Slovenije.

Odgovorni urednik:
Slavko Kmetič

Glavni urednik:
Zdenko Lorber

Uredniški odbor:
Štefan Kujavec, Zlatko Lojen

Tajnica uredništva:
Nastja Polše

Grafično oblikovanje: Studio M.

Tisk:
Slavko Kodrič, s.p.

Časopis izhaja mesečno v nakladi 1.000 izvodov

Naslov uredništva:
SSSLO Ljubljana, Masarykova 8,
1000 Ljubljana.
061/313-424; ŽAT (06129) 12-671, 12-591.

Ministrstvo za kulturo izdaja na osnovi 13. točke tarifne št. 3 Tarife davka od prometa proizvodov in storitev in na osnovi Zakona o prometnem davku (Ur. listi RS, Št. 4/92, 9/92, 14/92, 12/93, 71/93, 26/94, 35/94, 16/96, strojevodij Slovenije, Masarykova 8, Ljubljana z dne 10. 06. 1998 naslednje

MNENJE
glasilo Sindikata strojevodij Slovenije šteje med proizvode, za katere se plačuje 5 % davek od prometa proizvodov.

Malo za šalo, malo za res

Zakonsko življenje je grob poseg v moško zasebnost.

Ljubimci so često sponzorji srečnega zakonskega življenja.

Liter vina žensko zelo polepša. Posebno če ga spije moški.

Ni res, da se pri nas vse draži. Delo se je zelo pocenilo.

V pokojninskih zavodih imajo najrajši pokojnike.

Naj ne ve pravica, kaj dela levica.

Evgen Jurič

Budnik

Iz drugih medijev

Doktor »vlakoslovja«

Direktor Slovenskih železnic Marjan Rekar je pred kratkim postal doktor organizacijskih ved. Disertacijo je »stisnil skupaj« ob svojih rednih službenih obveznostih, za kar mu čestitamo, res pa je tudi, da se mu letos ni bilo treba tako zelo ukvarjati s sindikalisti, zato je imel nekaj več časa. Rekar svojega doktorskega naslova (vsaj javno) ni posebej proslavil, krönal pa ga je s ta teden podpisano pogodbo o nakupu italijanskih pendolinov – nagibnih vlakov, ko je imel priložnost s partnerji iz Fiat Ferrovie trčiti s

pripelje v središče mesta. Verjetno je bilo tistim, ki so mu omogočili, kasneje nekoliko žal, kajti Marjan Rekar je preveč pritisnil na plin, tako da je, kot sam pravi, enostavno »pospravil« vse mize. Upajmo, da se novo-pečeni doktor ne bo lotil še vodenja hitrega pendolina, ki bo, tako napovedujejo, opravil še eno poskusno vožnjo v Sloveniji – od Ljubljane do Trsta. Res je direktor »pomagal« popraviti hitrostni rekord na (ravnji) progi pri Mariboru pred nekaj leti, ki ga je prav tako dosegel pendolino na poskusni vožnji, in so

Doktor »vlakoslovja« ob »svojem« vlaku.

kozarcem vina. Ob tej priložnosti je zbranim zaupal, kako je preverjal vlake, ki so bili na naših tarih na poskusnih vožnjah. Vsako podjetje, ki bi Slovenskim železnicam rado prodalo vlake, je moralo eno garnituro za krajsi čas posoditi. Tako je moral storiti tudi Alpina, ki se je zanimala za posel s primestnimi vlaki. Njen vlak je bil opremljen z negorečo talno oblogo in negorljivimi sedeži, ki jih je direktor Rekar preizkusil kar s cigareto. Ko ga je novinarska kolegica s POP TV začudeno vprašala, kaj dela, ji je odgovoril, da negorljivost menda ne bo preverjal na »svojem« vlaku. Preizkuse pa je očitno dobro opravil, čeprav Alpine na razpisu kasneje niso izbrali.

Pred dvema letoma pa je v nemškem Karlsruheju Rekar imel priložnost voziti primestni vlak – testno železnicu, ki potnike

mu italijanski strojevodje dovolili sesti za krmilo. Vendar mu vseeno svetujemo, da se, kar se vodenja vlakov tiče, drži parnih lokomotiv. Doktor gor ali dol, na njih se je doslej že nekajkrat izkazal kot odličen kurjač.

Povzeto iz Dnevnika

**V prihodnji številki bo gost
v rubriki intervju
g. Franc ŠIREC, ki bo
podrobnejše predstavil delo
in cilje skupine PIP-Projekt
Izdelave predpisov.**

PRAKTIČNI PRIMER OBRAČUNA PLAČE

Temelj obračuna delavčeve plače je **izhodiščna plača**, katero določa sprejeta tarifna priloga kolektivne pogodbe, ki se sprejme vsako leto (ob pravočasni napovedi sprememb - 3 mesece) do 31. marca za tekoče leto. Sedaj znaša 41.360,00 tolarjev. Medtem pa se izhodiščna plača spreminja glede na veljavno eskalacijo, sprejeto s socialnim sporazumom. Eskalacija se tako obračuna ob koncu leta, med letom pa le, če znaša rast drobnoprodajnih cen nad 6,5 odstotkov, in sicer za 85 odstotkov te rasti. Plača delavca lahko tako definiramo kot zmnožek urne postavke delovnega mesta in opravljenih ur, k čemur prištejemo še nadomestila in dodatke za težke delovne razmere. Vse te vrednosti najdemo v A koloni plačilnega listka.

Preostalih plačil, kot so prehrana med delom, terenski dodatek, dnevnice, prevoz na delo, jubilejne nagrade in drugo, pa ne štejemo v plačo. Zanje ne plačujemo dajatev. Njihov števek pa najdemo v B koloni plačilnega listka.

PRIMER

Zaradi lažje predstave, predvsem pa zaradi možnosti ponazoritve praktičnega izračuna bomo gradili na primeru namišljenega strojvodja Franca Novaka, ki je poleg osnovnih osebnih podatkov iz svojega rokovnika povzel tudi naslednje seštevke opravljenih ur. Zaradi lažje ponazoritve je uporabljeno veliko število VP za obračun, kateri pa se bodo v praksi tako množično redko pojavili.

FRANC NOVAK, strojvodja, star 35 let, z benifikacijo ima 18 let službe in uveljavlja olajšavo enega otroka (11 odstotkov).

(fond ur in ostali podatki so izmišljeni in niso vezani na kak določen mesec)			
fond ur tega meseca:	184	bruto plača preteklega meseca:	205.489,00 SIT
nočnih ur:	10	fond ur preteklega meseca:	176 ur
praznične ure:	10	skupno število ur, nadur in nadomestil	
nedeljske ure:	10	preteklega meseca	184 ur
sobotne ure:	10	A5 preteklega meseca:	5.489,00 SIT
ure bolniške (bolezen):	10	10 urnina preteklega leta:	1.017,60 SIT
ure bolniške (za otroka):	10	(dobiti jo je moč v računski službi ali si jo izračunati)	
nadure:	10		
zdravniški pregled:	8		
nadomestilo za dela			
prosti dan:	8		

PODATKE, KI SO POMEMBNI ZA IZRAČUN NETO PLAČE, je moč vsak mesec povzeti iz dokumenta »**VREDNOST IZHODIŠČNE PLAČE TEKOČEGA MESECA**«, katerega izda šef kadrovske službe na ŠŽ in ki visi na vaših oglašnih deskah (ali je na voljo v računski službi). Ti podatki (spremenljivke) so naslednji (vzet in uporabljen je primer iz septembra 1998).

- vrednost izhodiščne plače	41.360,00 SIT
- korekcijski faktor za preračun urnine preteklega meseca	0,9545
- povprečna bruto plača v RS za predpretekli mesec (julij 98)	158.334,00 SIT
- indeks rasti povprečnih bruto plač za izračun bolniške v breme zavoda (za leto 97)	109,76
- splošna olajšava (11%)	17.416,70 SIT

- tabela (lestvica) mejnih vrednosti razredov za obračun davka:

Če znaša osnova SIT		znaša davek	
nad	do	spodnji SIT	zgornji SIT
	79.167		17%
79.167	158.334	13.458,40	+ 35% nad 79.167
158.334	237.501	41.166,80	+ 37% nad 158.334
237.501	316.668	70.456,60	+ 40% nad 237.501
316.668	475.002	102.125,40	+ 45% nad 316.668
475.002		173.375,70	+ 50% nad 475.002

BRUTO IZRĀČUN PLĀCE

VP	POMEN	URE	FORMULA	IZRĀČUN	BRUTO SEŠTEVEK	OPOMBE
01	Osnovna plača za redno delo	128	izhodišnja plača : fond ur - urna postavka urna postavka x platišni razred x dejansko opravljenie ure	41.360 : 184 = 224,78 $224,78 \times 2,79 \times 128 =$	80.273,40	VP 01 V redno opravljenie ure pod VP 01 se ne upoštevijo letni dopust, nadure, nadomesnilo za praznik-dela prost dan, zdravniški pregled, bolnišča.
03	Skupna delovna doba	128	urna postavka x platišni razred x opravljenie ure x skupna delovna doba x 0,5 %	$224,78 \times 2,79 \times 128 \times 18 \times 0,5\% =$	7.224,60	POMEMBNEŠI PLAČUINI RAZRED: pomoči, storj. - 1,98 storjev, II - 2,41 sprevodnik - 2,08 storjev, I - 2,79 vadig vlaka - 2,29 instruktor - 2,93 preg. vagonov - 2,65 nadz. lok. - 2,93
04	Napravljanje	138	urna postavka x število opravljenih ur x kolčnik napravljanja (18+6+2=26 točk=0,44)	$224,78 \times 138 \times 0,44 =$	13.648,60	VP 03 Upoštevajo se ure oprovljenega dela (enako kot pri VP 01), šteje se vsa delovna doba, vključno z benificirajo. Povečan dodatek (0,5%) se obratča z naslednjim mesecem, ko se doploni polno leto skupne delovne dobe.
07	Nenakomerno izmensko delo	138	urna postavka x kolčnik delovnega mesta x opravljenie ure x 15 %	$224,78 \times 2,79 \times 138 \times 15 \% =$	12.981,70	VP 04 Upošteva se število ur redno opravljenega dela (VP 01) skupaj s številom nadur (VP 19). Kolčnik VP 04 je dovršen od števila zbranih točk, s katerimi delavec napreduje v višji plačilni razred. Točke pridobi: - za vsako leto dela v družbi, vključno z benificirano dobo, po 1 točko (do 30 let dela), - za obdobje zadnjih treh let ob oceni uspešno -2 točki, ob oceni neuspešno -0 točki, za vsak posamezno leto, - za izpolnjeni pogoj strokovne usposobljenosti 2 točki
08	Nočno delo	10	urna postavka x kolčnik delovnega mesta x število nočnih ur x 50 %	$224,78 \times 2,79 \times 10 \times 50 \% =$	3.135,60	Pl. razr. Št. točk Kolčnik 1 11 - 17 2,93 - 2,79 = 0,14 2 18 - 23 3,07 - 2,79 = 0,28 3 24 - 29 3,23 - 2,79 = 0,44 4 30 - 35 3,39 - 2,79 = 0,60 5 36 in več 3,56 - 2,79 = 0,77
09	Praznično delo	10	urna postavka x kolčnik delovnega mesta x število prazničnih ur x 50 %	$224,78 \times 2,79 \times 0 \times 50 \% =$	3.135,60	VP 06/07 Upošteva se število ur opravljenega dela VP 01 skupaj z nadurami VP 19. Enakomerno izmenško delo 12/24 : 12/48 se pod VP 06 množi z 10%.
10	Nedeljsko delo	10	urna postavka x kolčnik delovnega mesta x število nedeljskih ur x 50 %	$224,78 \times 2,79 \times 10 \times 50 \% =$	3.135,60	VP 08 Upoštevajo se vse ure med 22:00 in 6:00 uro.
11	Prekinitev, pripravljenost, dežurstvo, usposobljenanje pripravnika	/	urna postavka x kolčnik delovnega mesta x opravljenie ure x ustrezni odstotek	/	/	VP 10 Dodatek za nedeljsko delo in dodatek za praznično delo se med sabo izključujejo.
18						VP 19 Kot ure nadurnega dela se obratčunavajo ure nad 12-urnim presežkom rednega mesečnega fonda. Od 12 ur možneg presežka se v letatom mesecu obratčuna dodatek za nočno delo in dodatek za nedeljsko delo. Terenski dodatek, dodatek za izmenško delo in prehrana pa se obratčajo na takrat, ko se le ure izvravljajo ali takrat, ko so plačane kot nadure.
19	Nature	10	urna postavka x kolčnik delovnega mesta x opravljenie nadure x 130%	$224,78 \times 2,79 \times 10 \times 130\% =$	8.152,70	
/	KF Korekcijski faktor	/	ZA IZRĀČUN NADOMEŠIL JE TREBA IZRAČUNATI KF IN UPM a) izhodiščna plača tekočega meseca : fond ur tekočega meseca b) izhodiščna plača preteklega meseca : fond ur preteklega meseca			
			a: b = KF (izračunano na 5 delimčnih mest)	$41.360,00 : 184 = 224,78$	224,78 : 235,00 = 0,95651	
/	UPM Urimo preteklega meseca	/	(bruto plača preteklega meseca - A\$) : skupno število opravljenih ur, nadur in nadomesnil preteklega meseca	$(205.489,00 - 5.489,00) : 184 = 1.086,90$	/	
20	Nadomesnil za praznik oz. dela prost dan	8	urnina preteklega meseca x KF x ure nadomesnila	$1.086,90 \times 0,95651 \times 8 =$	8.317,00	VP 20 Nadomesnil za praznik - dela prost dan ki se obratčuna 8 ur na dan in dodatek za praznično delo se ne izklučuje.

21	Letni dopust	10	urnina preteklega meseca x KF x ure dopusta	$1.086,90 \times 0,95651 \times 10 =$	10.396,30
24	Periodični zdravniški pregled	8	urnina preteklega meseca x KF x ure zdravniškega pregleda	$1.086,90 \times 0,95651 \times 8 =$	8.317,00
26	Dejavnost po sindikalnem programu	/	urnina preteklega meseca x KF x ure po sindikalnem programu	/	/
27	Opravljanje državnih funkcij				
28	Vojšček voje	10	urnina preteklega meseca x KF x ure		
41	Bolniška do 30 dni - v breme podjetja	10	urnina preteklega meseca x KF x ure bolniške x 90%	$1.086,90 \times 0,95651 \times 10 \times 90\% =$	9.356,60
42	Bolniška v breme zvoda - 80% (nega druž. člana, poškodba izven dela nad 30 dni)	10	urnina preteklega leta x indeks različnih bruto plač x ure pod VP 42 x 80%	$1.017,60 \times 109,76\% \times 10 \times 80\% =$	8.935,30
CO	Sobotno delo	10	urnina postavka x količnik delovnega mesta x število sobotnih ur x 20%	$224,78 \times 2,79 \times 10 \times 20\% =$	1.254,20
A5	Poslovna stimulacija	/	sesjevec bruto zneskov tekoče, meseca x 3%	$178.244,20 \times 3\% =$	5.344,90
	SKUPAJ	184			183.612,10

WP 21 Pri evide...mju nadomestilu za ležni dopust se evidentira turnusna zaposlitve v urah, če je delavec nerazpolojen pa 5,7 ure na koledarski dan v mesecu.
WP 24 Upošteva se 8 ur, temski dodatek pa obračuna na podlagi izpolnjene potnega naloga.
Obračuno se tudi povračilo za prehrano.
WP 40 V primeru 100% bolniške, ki izvira iz poškodbe pri delu, se omenjeni VP obračuna na podlagi dobljenega bolniškega lista, kjer je tovrstni bolniški stolnž evidentiran, pri čemer svoje mnenje poda tudi odgovorna oseba, zvezana za področje varnosti pri delu. Obračuna se enako kot dopust (VP 21).
WP 42, 43 Pri omenjeni VP je treba upoštevati razliko, da se v primeru poškodba izven delu , ki trajta več kot 30 delovnih dni, obračuna 80% nadomestila (VP 42), v primeru bolzeni , ki trajta več kot 30 delovnih dni, pa se obračuna 90% nadomestila (VP 43). Nadomestilo VP 43 se izračuna enako kot VP 42.
WP 44 Način obračuna je enak kot pri VP 42, s tem da se obračuna 100% (poškodba pri delu , ki trajta več kot 30 delovnih dni).
CO Obračun sobotnega dodatka in dodatek za praznično delo se izključujejo.
AS Poslovna stimulacija pomeni 3% bruto sesjevka.

BELEŽKA

Budnik

DRUGE VRSTE PREJEMKOV

VP 65 Jubilejna nagrada obračuna se za 10, 20 in 30 let skupne delovne dobe, vključno z beneficirano delovno dobo in znaša 50%, 75% ali 100% povprečne neto plače gospodarstva RS za pretekle 3 mesece.

VP 72 Prehrana med delom število ur x urna postavka prehrane; $146 \times 68,50 = 10.001,00$ SIT (izrač. iz našega bruta)

Opomba: Regres za prehrano znaša 12.056,00 SIT na mesec, oziroma 68,50 SIT/uro ali 548,00 SIT/dan

Pri obračunu regresa prehrane med delom se štejemo VP 01, 15, 16, 19, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 48, 49.

VP 73 Prevoz na delo Obračuna se na podlagi števila služb, ki jih evidentiramo na predloženem računu za prevoz na delo (avto/avtobus). Za prevoz na delo z lastnim prevoznim sredstvom se prizna povračilo v višini 15 % cene motornega bencina (98) na kilometr.

VP 80 Terenski dodatek Znaša 21% vrednosti cele dnevnice. Obračuna se 80,90 SIT na uro, vendar največ 735,00 SIT na dan, kar se obračuna max. za 9 ur in 8 minut koledarskega dneva

Opomba: Terenski dodatek se obračunava od trenutka prevzema vlečnega vozila oziroma odhoda iz domicilne enote (s kombijem, v režiji) na prevzem, do trenutka prihoda v domicilno enoto (s kombijem, v režiji) oziroma do trenutka zapustitve vlečnega vozila. Terenski dodatek, dnevnice (tudi inozemske), in povračilo za ločeno življenje se med sabo izključujejo.

Zneski za jubilejne nagrade, dnevnice, terenski dodatek **se usklajujejo** na enak način kot izhodiščna plača (opisano v uvodu), zneski za prehrano pa se usklajujejo vsakih 6 mesecev z rastjo cen prehrabnih izdelkov

VP 96 Sindikalna članarina - 1% bruto plače (v primeru našega bruta - 1.802,10 SIT).

Ure pod 4.1. V primeru, da nadzornik vleke delavca pred koncem izmene napoti domov, se te ure, v primeru nedoseganja mesečnega fonda ur, do njegove višine obračunajo pod naslednje VP: 01, 03, 04, 07, 08, 09 in 10.

Inozemske dnevnice znašajo za Avstrijo 2,43 USD, za Hrvaško 1,33 USD, za Italijo 2,33 USD in za Madžarsko 2,63 USD.

PRISPEVKI OD PLAČE:

IPZ	15,50 %	prispevki za invalidsko in pokojninsko zavarovanje
ZZZU	6,36 %	obvezno zdravstveno zavarovanje
ZZRS	0,14 %	prispevek za zaposlovanje
POROD.	0,10 %	prispevek za porodniško varstvo
SKUPAJ	22,10%	

NETO IZRAČUN

1. prispevki od plače		
bruto x seštevek prispevkov		$183.612,10 \times 22,10\% = 40.578,20$ SIT
2. splošna olajšava 11%		
povp. bruto plača v RS predpret. meseca x 11%		$158.334,00 \times 11\% = 17.416,70$ SIT
3. olajšava za enega otroka (10%), za drugega otroka (15%); skupaj 25%		
povpr. bruto plača v RS predpret. meseca x 10%		$158.334,00 \times 10\% = 15.833,40$ SIT
4. bruto plača		183.612,10 SIT
- prispevki		40.578,20 SIT
- spl. olajšava		17.416,70 SIT
- olaj. za otroka		15.833,40 SIT
osnova za davek		109.783,80 SIT
5. Če to vrednost (109.783,80 SIT) prenesemo v lestvico (tabelo) mejnih vrednosti za obračun daveka (na prvi strani), lahko razberemo, da znaša pripadajoč spodnji davek 13.458,40 SIT.		
6. osnova za davek		109.783,80 SIT
- znesek iz II. kolone lestvice		79.167,00 SIT
		30.616,80 SIT
7. 35% zneska 30.616,80 pomeni zgornji davek in znaša 10.715,80 SIT.		
8. bruto plača		183.612,10 SIT
- prispevki		40.578,20 SIT
- spodnji davek		13.458,40 SIT
- zgornji davek		10.715,80 SIT
NETO		118.859,70 SIT
Če k temu znesku dodamo prejemke, kot so prehrana, prevoz na delo, terenski dodatek (VP-ji iz B kolone plačilnega listka), ter odštejemo članarine, zneske posojil, dodatno zdravstveno zavarovanje, sodne prepovedi (VP-ji iz C in D kolone plačilnega listka), dobimo znesek, ki ga lahko 15. v mesecu pričakujemo na našem računu.		
<i>Pripravili: Nastja Polše, Štefan Kujavec in Zdenko Lorber OKTOBER 1998</i>		

